44րդ ՏԱՐԻ — ԻԶՄԻՐ ՇԱԲԱԹ 14 ՅՈՒԼԻՍ 1884 — ԹԻՒ 1298

ԱՐՇԱԼՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ

ԿԷ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

Ց. Գ. ՍԱՂԱՖԵԱՆ
Համաբաւու — Տնօրէն

ՏԱՐԵԳԻՆ ԿԱՆԽԻԿ
ԻԶՄԻՐ . . . . Օսմ. ոսկի 1
ԴՈՒՐՍՔ . . . Մէջիտիէ 6
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐ . Ֆրանք 25

ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՆ
3 գրուշ տողը ՄԻԿ ԱՆԳԱՄ
2 գրուշ . . . . ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ
60 փարա . . . ԵՐԵՔ ԱՆԳԱՄ

Գ. Գ. ՊԱՂՄԷՍԱՐԵԱՆ
Հիմնադիր

Ա. Կ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ, կը տնօրինէ բաժանորդագրութեան եւ ծանուցման վերաբերեալ բոլոր գործերը։ Շիշէ-ճիլէր ճատտէսի Զինկըրլարա Ֆէրխանէ

Ամբ. եւ է գրութիւն, յօդուած կամ նամակ, որ ուղղակի ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԵԱՆ կը վերաբերի, տնօրէնին կը ղրկուի։ Սեվրի խան Թիւ 17

ԻԶՄԻՐ, ՇԱԲԱԹ, 14/26 ՅՈՒԼԻՍ 1884

ԼՈՒՐԵՐ

Գաղղիոյ հանրապետութեան յուլիս 14ի ազգային տօնի միջոցին Բարիզի մէջ հետեւեալ դէպքը պատահեր է։ Ալզասցիներն, ինչպէս ամեն տարի, նոյնպէս այս անգամ Քոնքորտի հրապարակը կերթան։ Այս հրապարակին մէջ կանգնած են Գաղղիոյ բոլոր մեծ գաւառներուն արձաններն, որոց շարքին մէջ է նաեւ Սթրազպուրգի արձանը։ Ալզասցիք հոն հանելով պսակներ և դրոշակներ կը գետեղեն Սթրազպուրգի արձանին վրայ և կը գոչեն «Կեցցէ՛ Ալզաս։ Արտասովոր բան մը չէ այս, ամեն տարի տեղի կունենայ ըստ սովորութեան։ Բայց այս տարի հանդիսականք այս արարողութենէ եաւ Քոնքորտի հրապարակը ձգելով, փոխանակ Գ-էմ-ը կոչուող փողոցներուն ուղղութիւնը բռնելու, ինչպէս կը նէին ամեն տարեն, Ռիվոլի փողոցը կը մտնեն և կանգ կ'առնեն Օթէլ—Քոնթինանթալի առջեւ, որու շէնքին վրայ պարզուած էին բոլոր տէրութեանց դրոշակներն ինչպէս նաեւ Ալմանիոյ դրոշակը։ Զայս տեսնելով խուռն բազմութիւնը կը սկսի աղմկալ և յուզիլ, պահանջելով որ այդ դրոշակը վերցուի։ Օթէլին տէրը կ'ընդդիմանայ, բայց կատաղի ամբոխը կը սկսի քարկոծել դրոշակէր պատուհանն և կուզէ Օթէլէն ներս մտնել, բայց երկաթեայ դուռը կղպուած կը տեսնէ։ Վերջապէս Օթէլին տէրը կը համոզեն սակայն որ դրոշակը կը վերցուէ։ Բայց ամբոխն այսքանով ալ գոհ չէլլար, կուզէ որ դրոշակն իրեն յանձնուի։ Ոստիկանութեան դրօծակալ մը Օթէլ կը մտնէ ուր կը տեսնէ ուրիշ ալմանիական դրոշակ մ'ալ։ Օթէլին տէրը կը մերժէ զայն յանձնել, առարկելով թէ, տանուտէր մ'ազատ է իր տան մէջ ուզած դրոշակն ունենալ։ Բայց այս դիտողութիւններ ապարդիւն եղան, երկու դրոշակներն յանձնուեցան ամբոխին որ մին բզքտելով կտորներն ասոր անոր բաժնեց և միւսն առնելով Սթրազպուրգի արձանին առջեւ այրեց, աղաղակելով «Կեցցէ՛ Սթրազպուրգ, անկցի՛ Բրուսիան, անկցի՛ Պիզմարք» և ուղղելով առ Բրուսիա ուրիշ թշնամական խօսքեր։ Կը սուի թէ, սոյն միջոցին օտարական մը «անկցի՛ Ֆրանսա, կեցցէ՛ Բրուսիա» գոչէր է, և ամբոխին կողմէ հալածուէր, բայց յաջողեր է պրծիլ։ Ժամը հինգին ամբոխը ցրուեր է, բայց Ռիվոլի փողոցը զինուորներ սպասէր են։ Հետեւեալ առաւօտուն Ալմանիոյ դեսպանն երկար տեսակցութիւն մը կունենայ Ժիւլ Ֆէրրիի հետ։

—

Շանկախէն կը հեռագրեն յուլիս 16 թուականաւ, թէ Փէքինի մէջ կացութիւնը բարւոք կերպարան մ'առաւ, Թիէն Ցինի դաշնագրութիւնն ստորագրողներէն Հունկ Շանկի և պատերազմասէր կուսակցութեան գլխաւորներէն Ցույի մէջ եղած բուռն վիճաբանութեան եաւ։ Հետեւապէս կը կարծուի թէ խաղաղասիրական կարգադրութիւն մ'ընել կարելի պիտի ըլլայ։ Քուռպէ ծովակալն իր նաւատորմիղով կը սպասէ Ֆու Ցէուի նաւարանին։

—

Լոնտոնէն կ'գրեն թէ, լորտ Փիթրի մահուամբ, սորա կը յաջորդէ լորտերու խորհրդարանին մէջ առաջին անգամն ըլլալով կաթոլիկ եկեղեցական մը։ Լորտ Փիթր կաթոլիկ ընտանիքի մը գլխաւորն էր, ունի տասներկու որդի, որոց անդրանիկն է իրեն յաջորդող եկեղեցականը։ Երկու ուրիշ որդիներն ալ եկեղեցական են։

—

Պէլճիոյ կառավարութիւնը ծանուցագիր մը ղրկած է Վատիկանի, թէ բարլամէնթը բացուած առեն, նախարարութիւնը պիտի առաջարկէ որ Սուրբ—Աթոռին մօտ պէլճիական ներկայացուցչութիւնը վերահաստատուի։ Երբ գործադրուի այս, Պապն ալ իր կողմէ նուիրակ մը պիտի ղրկէ։

—

Լիսպոնայէն հեռագիր մը սուտ կը հանէ, այն ղրոյցն որ կը սէր թէ, Մաքաոյի մասին դաշինք կնքուեր է Ֆրանսայի և Բորթուկալի մէջ։

—

Իւնիվէռ անդրալեռնական թերթը կը ծանուցանէ թէ, Պապն արքեպիսկոպոսական աթոռ հաստատեր է Քարթակէնիոյ մէջ, Լավիժերի կարդինալն առ այդ աթոռ նշանակելով։

—

Իտալիոյ և Սպանիոյ միջև ծագած վէճը վերջացաւ։ Փիտալ սպանիական նախարարին արտայայտութիւնները թիւրիմացութեան տեղի տուած ըլլալին ընդունուեցաւ։

—

Ռիւթերի գործակալութեան կը գրեն Ատէնէ, թէ տեղւոյն անգլիական ներկայացուցչին երկու թնդակիր նաւով Պերպէրա գացեր է յանուն Անգլիոյ այդ ծովեզերեայ քաղաքը գրաւելու համար։

—

Փարիզի երեսփոխանական ժողովոյ մէջ վէճերու տեղի տուած է յուլիս 14ի դէպքը որ քիչ մը վերը նկարագրած ենք։ Բրուսիոյ ամենէ թշնամի թերթերն իսկ կը պախարակեն ամբոխին այդ վարմունքը։ Կը կարծուի թէ այս գրգիռն յարուցանողն աստուածարան վարդապետ (տոքթէօր ան թէոլոժի) մ'է, իսկ ուրիշներ ալ կը կարծեն թէ Սպանիացի մ'է որ տակաւին չէ մոռցած Սպանիոյ Ալֆոնս թագաւորին ի Փարիզ եղած նախատինքը։ Կառավարութիւնը խոստացած ըլլալով քննութիւն մը բանալ, յանցաւորները պատժել, ինդիրն առկախ պիտի մնայ առայժմ, չկարծուիր որ ծանր հետեւանքներ ունենայ։

—

Մարսիլիայէն կը հեռագրեն թէ, քոլերան ծագելէն ի վեր 63,000 հոգի փախած են քաղաքէն և գործաւոր ժողովուրդը թշուառութեան մէջ կը տագնապի։ Թուլոնի քաղաքապետին վիճակը ծանր ըլլալով բժիշկները խորհրդակցեր են։

—

Պէրլինէն կ'իմացնեն թէ, հանրածանօթ գիտնականներէ բաղկացեալ մասնաժողովի մը կազմուէր է Փռոֆէսոր Լէյտէնի նախագահութեամբ։ Մասնաժողովին պաշտօնն է քոլերային դէմ ընդհանրապէս ի գործ դրուելիք դարմանն ուսումնասիրել։

—

Փարիզի վերջին դէպքին առթն Օթէլ Քոնթինանթալ մթնող ոստիկանութեան դործակալը (Կալիէն անուն) պաշտօնանկ եղած է։

—

Միւնոյն դէպքին վրայ Պէրլինի լրագիրք տակաւին արհամարհական վէճեր կը շարունակեն։ Փարիզէն Կ-էրֆ ոը Քրոֆի ղրկուած թղթակցութեան մը համեմատ, դիտելի է որ, ամբոխն իր յուզումէն և զրդիռէն կուրացած ռուս և աւստրիացի դեսպանները ալմանիական դրոշակի տեղ առաւ, կատղեցաւ նաեւ կանանչ և սպիտակ գոյներով դրոշակի մը դէմ զոր կարծեց թէ ծաղու համար պարզուած էր, մինչդեռ նոյն Օթէլն ինչնող Պիրմանիոյ դեսպանին դրոշակն էր այն։ Դեսպանն աղմուկը լսելով կարծեց թէ իրեն 'ի նպաստ համակրական ցոյցեր տեղի կունենան վարը, ուստի պատշգամն ելաւ իր հայրենական զգեստներով, բայց շուտով հեռանալու ստիպուեցաւ անձրեւի նման տեղացող քարերը տեսնելով։

—

Լորտերու անհաշտելի վարմունքն ամեն կողմ ծանր կերպարանք ունեցող յուզում մը պատճառած է Անգլիոյ մէջ և կուզուի անոնց խորհրդարանը վերցունել։ Արմատական ակումբները կը պահանջեն որ այս մասին վերանորոգութիւն մ'ըլլայ։

—

Հռովմայի զուիցերական լիազօր դեսպանը խորհրդակցեցաւ Տէփրէթիի և Մանչինիի հետ Ալպեան սահմանագլխոց վրայ հաստատուած քարանթինայի վերաբերութեամբ։ Ռ-էնէ լրագրին նայելով, Իտալական կառավարութիւնն որոշեր է խստիւ գործ դնել ուղևորներու համար եղած կանոնագրութիւնը, պիտի մերժէ Զուիցերիոյ խնդիրքը մինչև որ սա' գաղղիական երկիրներէ հասած ճանբորդաց դէմ զգուշական միջոցներ ձեռք չ'առնէ։

ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

Հավասի գործակալութեան մէկ հեռագիրը կ'իմացուէ թէ, օսմանեան կառավարութիւնը չրջաբերական մ'ուղղելով տէրութեանց պիտի ծանուցանէ, որ օսմանեան թղթատանց մէջ հարկ եղած բոլոր բարեկարգութիւնք ներմուծուած ըլլալով, օտար թղթատարութեանց սենեակները պիտի փակէ, և եթէ տէրութիւնք ընդդիմանան կառավարութիւնը ոստիկաններով պիտի արգիլէ օտար թղթատանց գործողութիւնները։ Հեռագիրը կը յաւելու թէ Բ. Դուռը մտադիր է իւր թղթատարական վարչութիւնն աւելի բարւոքելու համար Գերմանացի պաշտօնատարներ բերել։

—

Օգոստոս ամսոյ մէջ բժշկական միջազգային գոնկրէ մը գումարել որոշուած ըլլալով ի Քոբէնհակ, օսմ. կառավարութիւնն ևս հրաւէր ստացաւ մասնակցելու։ Դուռն իւր կողմէն պատուիրակ կարգեց տոքթոր Զոյէրոս պէյ։

—

Պօլսոյ թերթի մը տուած լուրին նայելով Պաղտատէն 98 քիլոմէթր հեռի Եփրատ գետին մօտ Քէրպէլա կոչուած վայրը ժանտախտ երեւան ելեր է։ Այս վայրն ուխտատեղի մ'է Պարսից համար և ունի 15 հազար բնակիչ։ Ռուս կառավարութիւնը զայս իմանալով զգուշական միջոցներ ձեռք առեր է իր սահմանագլխոց վրայ։

—

Տաճկական թերթ մը կառավարութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ, մանր դրամներու չը գոյութեան պատճառաւ առուտուրի մէջ պատահած դժուարութեանց վրայ, և կը սէ որ, եթէ կայսերական Գանձն ուզէ 100 հազար դահեկանի ծախք մ'ընել, դիւրաւ կրնայ 5, 2, 1, ղրուշնոց և 20 փարանոց մանր դրամներ կտրել 100 հազար Մէճիտիէ հաշիւնելով։

—

Բարիզեան լրագիր մը կը սէ թէ, օսմանեան կառավարութիւնը ժամանակէ մ'իվեր կը խորհի քննութիւն բանալ եկմական նախորդ պաշտօնեայ Սատրգ փաշայի պաշտօնավարութեան վրայ, որ այժմ Իզմիր կը գտնուի հսկողութեան տակ։ Այս խնդիրը, կը յաւելու յիշեալ թերթը, մեծ ուշադրութիւն գրաւած է և հետաքրքրական պարագաներ ի յայտ պիտի բերէ, յիշեալ փաշային Պորսայի մէջ կատարեալ տուած գործողութեան վրայ։

—

Պատերազմական գործոց պաշտօնատունը նոր յանձնաժողով մը կազմուած է զինուորական բժիշկներու մեծամասնութեամբ, որոյ պաշտօնը պիտի ըլլայ զօրաց առողջական վիճակը քննել, հիւանդանոցներն ու զօրանոցները այցելել և մանրաքննին կերպով հսկել անոնց վրայ, և ներկայ կացութեան պահանջածին համեմատ բոլոր առողջական միջոցները ձեռք առնուլ։

—

Տարտանելէն կը գրեն Իսթէռն Էքսփրէսի թէ, անցեալներն անընդհատ կերպով տեղացած հեղեղանման անձրեւները մեծամեծ վնասներ հասուցեր են հնձոց, մանաւանդ գարիին։ Երկրագործները մեծ կորուստներ պիտի ունենան արմտեաց խիստ ածանդնոյն պատճառաւ։

—

Ֆրանսայի մէջ տիրող քոլերային պատճառաւ, միջազգային բօսթայի փոքր ծրարներու փոխադրութիւնն ընդհատած ըլլալով, Տաճկաստան ևս այս կարգադրութիւնը չպիտի կրնայ ընել մինչև որ տխտը բոլորովին չ'անհետի և ազատ նաւարկութիւնք չբսկսին։

—

Քրիք Քիլիսէի կողմերը Վիզէ կոչուող գիւղէն կ'իմացունեն Էքսբրէսի թէ բազմաթիւ աւազակներու խումբեր այդ կողմերն երեւան ելեր են, որք ճանբարու վրայ չարագործութիւններ ընելէ զատ, նաև ցորեկ ատեն գիւղերը մտնելով տուները կը կողոպտեն և ամեն կերպ վայրագութիւն ի գործ կ'ածեն։ Ասոնցմէ 9 հոգի գիւղ մը մտնելով, սրճարանն հաւաքեալ բոլոր գիւղացիները կը կապեն, գիւղապետն ընդ քարշ մինչև տունը կը տանին և չարչարանաց կը մատնեն ստակները դուրս հանելու համար, բայց ստակ չգտնելով տունը կը կողոպտեն և գերի կը տանին տղան և թոռը՝ որ հազիւ եօթ տարեկան է։ Երկու հազար ոսկի փրկանք կը պահանջեն։ Աւազակները Պուլկարիստանի բնիկներէն են։

—

Սպայակոյտէն Ահմէտ Նուրի

փաչա Եւրոպա ուղեւորած է յատուկ պաշտօնով։

—

Հալէպի կառավարիչը կը հեռագրէ ներքին գործոց Նախարարութեան, թէ անցեալները ձերբակալուող Շէյխ էս Սիւլէյման անուն սուտ մարգարէին հարձաքննութիւնը լրացած եւ այժմ իր տասը հետեւորդներուն հարցաքննութիւնը սկսած են։ Երբ ասոնք ալ լրանան Եղեռնագործ ատեանն իր վճիռը պիտի արձակէ։

—

Մահսուսէի նաւային ընկերութիւնն հրաման ստացած էր Բարձրագոյն Դուռէն, որ Վառնայի թղթատարութեան համար յատուկ շոգենաւ մը պատրաստէ։ Ընկերութիւնն իր ունեցած շոգենաւներն այդ ծառայութեան անբաւական տեսնելով, գործն խմացուց կառավարութեան։ Այս երթեւեկութեան նաւ մը պատրաստելու համար 80,000 ոսկիի կարօտութիւն կայ։

—

Պէրութէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Մէքքէ և Մէտինէ ղրկուելիք «Միւրրէյի Հիւմաեունը» կրող ճանի նաւն հասկր է։

—

Եգիպտոսէն եկող նաւերուն համար որոշուած հնդօրեայ քարանթինան վերցուած է։ Նոյնպէս Պօսոյ առողջ. խորհուրդն որոշեր է ազատ թողուլ քարանթինայէ Ճէզայիրէն եւ Թունուզէն եկող նաւերը։

—

Պաշտօնէից ժողովն որոշեր է հրաւիրել առողջապահիկ խորհուրդն որ Ֆրանսայի վարակեալ քաղաքներէն եկող նաւուց համար 21 օր քարանթինա հատատէ, իսկ 41 օր՝ եթէ նաւուն ճանբորդած միջոցին քոլէրայի դէպ պատահած ըլլայ միջը։

—

Քուէնսլանդ նաւն, որուն Տրիպոլսոյ եղերց վրայ խրին իմացուցած էինք, ընկղմեր է բոլորովին, նաւատիք ազատուեր են։ Նաւապետը, Մուսթաֆա Պէյ, որ Շերէֆ բէյն նաւուն մէջն էր Պոլիս երթալու համար, իրեն յանձնուած նաւուն ազատման անյաջողութեան վրայ յուսահատելով՝ ինքզինքը ծովը կընետէ, և հակառակ զինքը փրկելու համար եղած ջանից կըլլղդուի։

—

Կըսուի թէ Սէլանիկի մէջ Համիտիյէ անուամբ վաճառականական դպրոց մը պիտի հիմնուի, նման Պոլսոյ համանուն դպրոցին։

—

Անցեալները քանի մը չարագործներ ի Պոլիս ամերիկեան վաճառատան հանրածանօթ Մինասեան էֆէնտիի վրան յարձակելով, ձեռքերը կը կաշկանդեն, գրպանները գտնուած ոսկիները կ'առնեն և չարաչար գանակոծելէ ետեւ ծովը կը նետեն։ Բարեբաղդաբար կ'ազատի, իբր հարիւր եղերքը մագլցելով։ Զբաղած ազաղակներէն մերձակայ տունէ մ'օգնութեան կը հասնին։

—

Վեհ. Սուլթանը Զուիցերիայէն գեղեցիկ ամարանոց մը (շալէ) բերել տուած է, որ կը հիմնուի և կը քակուի ըստ հաճոյս։ Այս տիրուն Քէօշկը երկու յարկ ունի և վեց խցիկ որոց վրայ ուրիշներ ալ պիտի աւելցուին։ Պիտի զետեղուի Եըլտըզի պալատան մէջ, կայսերական Տիկնանոցին, Սարը քէօշկի և Հաս Ալեքքի շէնքերուն մէջ տեղը և ապա պիտի կահաւորուի ճոխագոյն։ Հակոզութիւնն յանձնուած է Շէքէր Ահմէտ փաշայի։

ԴԱՐԱՆԹԻՆԱՆ ՕԳՏԱԿԱՐ Է ԹԷ ՈՉ

Փարիզի ԺԷ Պէ-ն լրագիրը նշանաւոր առողջարան բժիշկի մը մէկ յօդուածը կը հրատարակէ, քարանթինան իբր անօգուտ և իբր աւելի վնասակար քան օգտակար ցուցնող, զոր արժան կը համարինք մեր ընթերցողաց ներկայել իբր հետաքրքրական մի կարծիք։—

Քանի մ'օր կայ, կըսէ ԺԷ Պէ-ի յօդուածագիրը, որ տեղեկագիր մը հրատարակուեցաւ տոքթոր Տիւթրիէօ պէյի կողմանէ անցեալ տարի Եգիպտոսը կոտորող սաստիկ քոլէրայի վրայ, պատուհաս մը՝ որ հարիւր հազար հոգի զոհ տարաւ այդ դժբաղդ երկրին։ Ոչ ինչ այնքան հետաքրքրական և միանգամայն շահաւոր է՝ քան կարդալ ականատես վկայի մը այնքան հրահանգիչ դիտողութիւններն ու դէնութիւնները։ Այդ ականատես վկային համար, որ է տոքթոր Տիւթրիէօ պէյ, համաճարակ հիւանդութիւնը գաղտնիք չունի։ Մեր գիտնական արհեստակցին վարդապետութիւնները շատ միխիթարական են, վասնզի զարհուրելի պատուհասի մը ներկայմամբ ամէն ճակատագրութիւն կամ դիպուածական կարծիք կը հեռացուն է։ Ամէն մէկ երեսին մէջ կը տեսնուի գրեթէ սա քաջալերական խօսքը. «Առողջապահութիւնն ամենակարող է քոլէրան արգիլելու համար։»

Տիւթրիէօ պէյ քան արժանոյն կը խօսի և կը դատապարտէ քարանթինայի եղերելի դրութիւնն ու միջոցները, որք այսօր դրեթէ միաձայնութեամբ ժքխուած են բոլոր առողջարաններու կողմանէ։ Տոքթոր Ֆովէլ ինքն իսկ (եթէ լաւ կը յիշենք) գրած է սա խօսքերը. «Քարանթինաներն անհետ պիտի ըլլան օր մը գիտութեան և քաղաքակրթութեան յառաջդիմութեան առջեւ։ Պէտք է ըսել, որ պահպանողական աւելի լաւ միջոցներ չեն պակսիր մեզ։»

Յիսուն և չորս տարիէ ի վեր Ժիւլ Կերէնի կողմէ ընդունուած բժշկային պահպանողական այցելութիւնք և քոլէրահարներու արտաքսած գարշութեանց արագ անհետացում. ասոնք են ահա նախապահպանող միջոցները, որք հարիւր անգամ աւելի կ'արժեն բոլոր անցեալ, ներկայ և ապագայ գարանթինաներէն։ Թուլօնի այժմու քոլէրային համար, մեր մասնաւոր տեղեկութիւնք կ'արտօնեն զմեզ հաստատելու թէ Սուէզ նաւէն ծագեցաւ։ Առաջին անմիջական երկու դէպքերը նաւահատոյցն աշխատող երկու գործաւորաց անձին վրայ պատահեցան։ Այդ գործաւորք Սուէզի պարպումին ատեն առպրակ մը բային որուն մէջ կը գտնուէին չէ ծխուած նիւթեր, որք կը վերարերէին նաւուն ճամբորդած միջոցին քոլէրայէն մեռնող զօրականի մը։ Հարցաքննեցէ՛ք Սամանարիէ հիւանդանոցին դիւաւորը պաշտօնապէս, և պիտի տեսնէք թէ Սուէզ նաւը գարանթինա դրուելով պիտի կրնար արդէօք քոլէրային ծագումն արգելել։ Քոլէրայէն վարակեալ նիւթոց այրումն աւելի ապահով կերպ մ'էր սխալ արգիլելու։

Շատ իրաւացի էր ուրեմն Ֆէրտինանտ Լէսէփս իւր հանճարին յատուկ զօրութեամբ յարձակիլ քարանթինաներու վրայ, անցեալ տարի գիտութեանց Ակադէմիոյ մէջ։ Բարբարիկ դրութիւն մ'է գարանթինան, որ կը ծառայէ միմիայն մահաբեր հիւանդութիւնները կեդրոնացնելու, խբանումը նպաստաւորելու և հեռաւոր տարածութեան զարգացումին։

Գարանթինաները, որք քմահաճին և միշտ աղէտաբեր են վաճառականութեան, աւելի անձնասպանութիւններու պատճառ եղած են, որքան մարդկային կեանք ազատած չեն։ Երբէք կրցած չեն քոլէրային կանոնաւոր ծաւալումն արգիլել։ Այս ախտին տարափոխումը սկսեր ըլլալով, այդ կարգի զգուշութիւնք գոնէ անօգուտ են։ Տոքթոր Իմբրեյ դեռ քիչ տաեն կայ որ կը ցուցնէր, թէ Լիվրբուլ քաղաքը, հակառակ Ղամպէյի հետ ունեցած հատատ և յարատեւ հաղորդակցութեանց և հակառակ գարանթինայի մասին ունեցած ատելութեան, երբէք տեսած չէ որ քոլէրան իր մէջ մուտ գտնէ։ Ուրիշ փաստեր եւս կան։

Գարանթինաներն ոչ միայն օգտակար չեն, այլ նաեւ վնասակար են, վասնզի կեղծ ապահովութիւն մը միայն կը ներշնչեն։ Գարանթինային փոխք շատ անգամ թոյլ տուած է նաւապետներուն ստել, իրենց ուրիշ գալը ծածկել և հիւանդները չը ցուցնել։ Նաեւ, կղզիացումը սրքան ալ խստիւ ի գործ դրուի, միշտ խափանիկ է, մանաւանդ ՀՊՀԷՆներու ենթադրութեան մէջ, որ կը գոյանան և կը ցրուին ամենուրէք սխալը տարածելու համար։ Միկրօբները շատ նը ՀՊՀՆՆ մանրէներու և առողջապահիկ գօտիներու վրայ։

Այսու ամենայնիւ, կրնանք միթէ գարանթինան վերցուցեալ երաղել, քանի որ նախապաշարմունք և տխուր կը տիրեն։— Ոչ, անկարելի է այս, առանց միջազգային ժողովոյ մը, նամանաւանդ քոլէրայի ատեն՝ որ ամէն մարդու ուղղամտութիւնն ու պարարիւնութիւնք կորնչցուցեալ կուտայ։ Զբ վերցուցեանք ուրեմն առ այժմ գարանթինան։ Բայց երբ բաթէնթանները մաքուր են, գոնէ վար չբ դնենք դիմբաղդ նաւորդներն ու ճամբորդներն ամեն արդարարութեան և բանաւորութեան հակառակ։

«Մեր ապրած ժամանակով, կըսէր Պ. Լավերան, զոր կը յիշէ տոքթոր Տիւթրիէօ, տարափոխիկ հիւանդութեանց դէմ դբնելու միակ միջոցներն են քաղաքակրթութիւն և ժողովրդոց համերաշխութիւն ու բարոյական արիութիւնք։ Պէտք է դիտել որ քաղաքակրթութիւն բսելով կը հասկնանք միանգամայն հանրային առողջապահութեան յառաջդիմութիւնք։» Առողջապահիկ զգուշութեանց մէջ՝ տեսուչներու միջոցաւ բլլալիք մաքրութիւնն առաջին տեղը կ'բռնէ, բայց պէտք է որ խստիւ 'ի գործ դրուի։ Տոքթոր Տիւթրիէօ Ֆրիուլի մէջ եօթն օր գարանթինա անցուցած է նաւու մը վրայ ուր և ոչ մէկ բոպէ չէ կրցած տեսնել՝ որ մաքրութեան ամենատիրը միջոց մը ի գործ դրուի։ Գարանթինան այս կերպով ըմբռնելով, ուրիշ բան չէ՝ այլ ուրիշդարու մը բարբարոսութեան վայել բանտարգելութիւն մը։

Իրաւամբ ուրեմն, Պ. Հիրշ կը խնդրէր Վիէննայի քօնֆէրանսէն, որ գարանթինայի ծիծաղելի և վանդալաւոր հասատատութեանց համար ազդերուն մխած ահագին գումարները մաքրութեան պայմանաց բարելաւութեանց յատկացուին։ Նմանապէս իրաւամբ պիտի կրկնենք միշտ թէ «Ամեն բանի մէջ առողջապահութիւն պէտք է» որ տոքթոր Տիւթրիէօյի վերջնական աղաղակն է, ինչպէս նաեւ Ժիւլ Կերէնի, Լբսէփսի, Բիէթրա Սանթայի և նմաններուն։ Մենք ալ կը միացունենք մեր ձայնն տոնց, և հատատ համոզում մ'ունինք որ ապագայն ՆՈՒ-ԹՐԱՆԹԻՆԱՆԵՐուն և ՆՈՒ-ԹՐԱՆԹԻՆԱՆԵՐուն պիտի ըլլայ։ Ընթերցողը թող ներէ մեզ այս երկու բարբարիկ բառերը գործածելնուս համար, որք միայն կարող են մեր միտքն հասկցունելու։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՄՈՒՄՆԱԿԱՆ ՕՐԷՆՔ

Տէր—խմբագիր,

Ինչպէս խոստացած էինք՝ այս անգամ դարձեալ կ'երեւինք մի և նոյն նիւթին՝ ամուսնական լիակատար օրէնքի մը պէտքին վրայ խօսելու, զի գանուածն անբաւական է գոհացում տալու արդի ընկերական պահանջներու և ընտանեկան պայմանաց, մանաւանդ որ նորա սխալ ըմբռնումը բազմադիմի ազէտներու բաց դուռ մը թողած է, և պէտք է այդ դուռը փակել, հետեւելով Եւրոպական քաղաքակրթի և լուսաւորեալ ազգերու օրինակին, եթէ կամինք վերջ տալ մեր ընտանեկան զեղծումներու, դպրակղելի դիպաց և տեսարաններու։ Այս մասին կարողենք նոյն իսկ մեզ դրացի ազգէ մ'ալ օրինակ առնուլ, եթէ քիչ մը զբաղեցնենք խնդրոյն։ զոր՝ սովոր ենք մոլեռանդ անուանել՝ ազատամտութիւնը մեզ վերապահելով, բայց գործնականին մէջ հետեւանքը դեղերելով, որպէս թէ Աւետարանը միայն մեզ համար գրուած լինէր և նոքա հեթանոս գտնուէին։

Գանք այժմ «սխալ ըմբռնումն» բսածնիս հատատուելու։

Մեր բարեկամներէն մէկը դիտել տուած է թէ «զորԱստուած զուգեաց՝ մարդ մի մեկնեսցէ»ին պարունակած վեհ բարոյականին խորը չենք կրցեր թափանցել. ուստի և յանիրաւի զնուեր ենք այդ վեհ օրէնքին դէմ, Մեր բարեկամը կրնայ վատահ լինիլ որ մենք՝ ոչ միայն այդ օրէնքին բարոյականը շատ լաւ ըմբռնած ենք՝ այլ նորա լեզուն ալ շատ ծանօթ է մեզ, այնպէս որ բացարձակ կերպիւ և առանց ակնածութեան կ'յայտարարենք, որ այդ օրէնքը բնաւ արդելք մը չէ երկու ամուսիններու իրաւացի պատճառներէ ծագումառած բաժանման, զի այն ատեն ոչ միայն բարոյականէ զուրկ, անհեթեթ օրէնք մը կ'լինի, այլև բարբարոսական։ Մենք այդ օրէնքին իմաստն այսպէս կրնանք սահմանել։ Երբ երկու սիրտեր, ըստ օրինի, ի ձեռն Աւագնորդաց կամ Հովուաց կ'միանան՝ Աստուած զիրենք զուգած կ'լինի, ուստի պէտք չ'է որ քսութիւնք, կամ բռնութիւնք՝ որ մարդկային չարութիւններ են՝ ի գործ դրուելով նոցա բաժանման պատճառ լինին, և այս է «մարդ մի՛ մեկնեսցէ» ըսածը, նաև նոյն օրէնքին պարունակած խոր բարոյականութիւնը, բայց երբ անգամ մ'երկու ամուսնայց մէջէն խոյս տայ Սէրն և սկսի խեռ, ուտելութիւն ևայլն ևայլն տիրել որուն անմիջապէս հետեւանքն է նոյն ընտանեաց քակտումն. կործանումը պէտք է՞ այլևս անբաժան պահել «զոր Աստուած զուգեաց մարդ մի մեկնեսցէ» ըսելով. միթէ՞ օրինաց հսկող և դպրծադրողները պարտաւոր չեն գարձեալ օրէնքով (ի ձեռն Աստուծոյ) լուծել այնպիսի ամուսնութիւններն՝ որոնցմէ Աստուած չ'հաճիր, մարդկութիւնը չարաչար կ'վնասուի և ապրութիւնները մեծապէս կ'տուժեն. ոմ՝ որ կ'բացասէ նա բարբարոս մ'է և սխերիմ թշնամի մարդկութեան։

Այս բացատրութիւնը տալէ ետև դարձեալ կ'պնդեմ՝ թէ հարկ է ամուսնական լիակատար օրէնք մը, ձեւուած արդարութեան, անաչառութեան և մարդկային արժանապատուութեան վրայ, որ պարունակէ իւր մէջ մարմնական բաժանման և ապահարզանի յօդուածներ աղատական սկզբամբ. գիտենք որ ազգերու և ազգ-բարեպաշտներու խիղճը կ'վիրաւորէ մեր այս դրուածները. բայց մեզ ինչ փոյթ, քանի որ ճշմարտութիւնը կ'խօսինք և կ'բարոզենք, մենք՝ ամուսնութիւնը՝ չենք կարող՝ քեզ միշտ այս բարբարիկ դրութեան մէջ տեսնել և չ'բողոքել, սա նախատինք մ'է, սև մուր մը՝ մարդկութեան ճակատին վրայ զբաղմուած, գերութեան շղթայ, սարկութեան լուծ մը՝ ամուսիններու (թէ այր և թէ կին) պարանոցները մահաբեր խոցոտող։ Ծանր է արդ խորտակելու զայս, և մարդկային վարանոտակ կեանքը թեյներէ և փուշերէ մաքրելու. նոքա՝ որ զէմ են մեր զաղափարին՝ թող լաւ գիտնան որ առանց նորատակի բան մը չկայ և չէ եղած. ամուսնութեան նպատակն ալ է «աճումն և բազմացումն» սերոյ և ցանկութեան թեւաղրութեամբ, արդ երբ այդ երկու բեւեռները գոյութիւնէ դադրին հեռաւոր պատճառներով՝ տակաւին հարկ է պնդել թէ «զոր Աստուած զուգեաց՝ մարդ մի մեկնեսցէ»

Ա. Երբ կինը կ'ինայ և իւր տան մէջ օտար զաւակներ կ'բերէ.

Բ. Երբ այրը կ'ինայ և իւր ամուսնոյն յարգանքը կ'պղծէ, որ մայր է իւր որդւոց.

Գ. Երբ այրը տեր չէ իւր կնոջ, ինչպէս որ կ'պարտի լինիլ ըստ աստուածային և մարդկային օրինաց.

Դ. Երբ կինը հնազանդ չ'է, ինչպէս կ'պահանջեն աստուածային օրէնք և պատշաճութիւն.

Ե. Երբ երկու ամուսիններէն մին ամուլ լինի.

Զ. Երբ երկու ամուսիններէն մին անկարող գտնուի...

Է. Երբ բնաւորութեան ներհակութեամբ չկարենան համաձայնիլ, ևայլն ևայլն։

Արդ, կ'հարցնեմ այս պատճառները գոյութիւն ունեցած ժամանակ ինչ ընթացք պէտք է բռնել. չէ՞ որ ամուսնութիւնը տեսակ մը պայմանադրութիւն է նպատակի մը համար քնկերացեալ տարբեր սեռէ երկու անձնաւորութիւններու մէջ, և երբ այդ պայմաններէն մին կամ մի քանին չեն գործադրուիր, կամ հակառակը կ'գործուին, ինչ պէտք է ընել, չէ՞ որ ընկերութեան մը յարատեւութիւնը նորա պայմաններուն խղճի մտօք գործադրութենէն կախում ունի, ուր որ պայմանը կ'դադրի, ընկերութիւնն ալ գոյութենէ կը դադրի, ամենուն դիտցած բանն է այս, սորա հակառակը պնդել կամ յիմարութենէ է և կամ յամառութենէ։

Ուրիշ անգամ դարձեալ պիտի առնուինք։ ԽԱՆԴՈՒՆԻ

Մեր նախընթաց յօդուածին մէջ ապրդած տպագրական սխալները. Բ. հատուածին Բ. պարբերութեան Զրդ տողին մէջ «ուրիշ խնդիր քննել» պիտի ըլլայ ուրիշ խնդիր է քննել։ Նոյն պարբերութեան 11րդ տողին մէջ «ժամանակիս» պիտի ըլլայ՝ ժամանակին։ Նոյն պարբ. 27րդ տողին մէջ «բոլորովին զուրկ են» պիտի ըլլայ բոլորովին զուրկ ենք։ Հետևեալ տողին մէջ «սկէտք է» պիտի ըլլայ պարտէ։ Գ. հատուածին Գ. պարբ. մէջ «և սոյն օրինակ օրէնքի մը» պիտի ըլլայ՝ և թէ կարենայ սոյն օրինակ օրէնքի մը։ Նոյն պարբ. մէջ «ոչ միայն կանանց դատն, այլ արանց» պիտի ըլլայ՝ այլ և արանց։ Նոյն պարբեր. վերջը «պարտի լինել արդի տիրող ամուսնական անհեթեթ օրինաց դէմ» պիտի ըլլայ՝ պարտի դնել արդի տիրող ամուսնական անհեթեթ օրինաց դէմ։

ՆՈՅՆ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԻ ՄԸ ԿՆՈՋ ՎՐԱՑ ՈՒՆԵՑԱԾ ԿԱՐԾԻՔՆԵՐԸ

Շարունակութիւն

Մարդուն իմացականութիւնը սէրէն կուրացած է որ էնէյնի կոչիր է այդ փոքրահասակ, նեղնուս, լայնաշլուա և կարճատրունք սեռը։ Ստուգիւ այդ սեռին բոլոր գեղեցկութիւնը կը կայանայ սիրոյ բնազդումին մէջ։ Փոխանակ էնէյնի կոչելու այդ սեռն աւելի ուղիղ պիտի ըլլար կոչել զայն բնէյնո-ինան անէջ, վասնզի կանայք երաժշտութեան ոչ գաղտնի և ոչ ալ յատկութիւն ունին, նոյնպէս բանաստեղծութեան և այլ գեղարուեստի։ Ունենալ կը թուին, բայց պարզապէս կապկութիւն մ'է զրս ցոյց կուտան հաճելի թուելու բաղձանքով։ Վերջապէս կանայք երբեք բանի մ'առանց անշահընկալութեան չեն ձեռնարկեր։ Մարդն ամեն բանի մէջ կը գտնի ուղղակի տիրել, կամ իմացականութեամբ և կամ զօրութեամբ, իսկ կիներն ընդհակառակն միշտ և ամենուրեք վիճակուած է բոլորովին անուղղակի տիրողութեան, այսինքն թէ կինը բնաւ անմիջական ազդեցութիւն մը չունի։ Հետևապէս, բնութիւնը կը մղէ կիներն ամեն բանի մէջ մարդուս յաղթելու կամ զանի շահելու միջոց մը գտնելու, և բոլորովին կեղծ է երբ արտաքին իրաց մէջ շահ ունենալ կը ցուցնեն։ Ռուսօ ըսած է. «Կանայք առհասարակ չեն սիրեր և չեն գիտեր ոչ մեկ արուեստ, և բնաւ հնարագիտութիւն չունին»։ Անոնք որ լոկ երևոյթով խաբուիլ չեն ուզեր կրնան գիտել զայս։ Բաւական է, օրինակի համար, դիտել՝ թէ ի՞նչ բան կը գրաւէ զիրենք կամ ի՞նչ բանի ուշադիր են նոքա թատրերգ կամ օպերայ կամ կատակերգութեան մէջ՝, տեսնել՝ թէ ինչ պարարանք իրենց շաղակրատութիւնները կը շարունակեն ամենէ ընտիր թատերգուներու ամենէ ընտիր կէտերուն մէջն իսկ։ Եթէ սարսիք է, որ Ցոյները չեն ընդունած կիները տեսարաններու մէջ, շատ իրաւունք ունեցեր են։ Դանէ իրենց թատրոններու մէջ բան մը կրնար լսուիլ։ —

Միթէ կարելի՞ է սակայն տակէ տեսի բան մը յուսալ կիներէն, երբ խորհինք թէ տասնց տեսն աչխարհիս մէջ երբեք չէ կրցած արտադրել ոչ իրապէս մեծ հանճար մը, ո՛չ զեղարուեստից կատարեալ և սկզբնական գործ մը և ո՛չ ալ վերջապէս որ և է բան մը՝ որ տեսողական արժէք ունենայ։ Խիստ դիտելի է այս կէտը. նկարչութեան մէջ։ Կիները մարդոց չափ յաջողակ են թէև նկարչութեան արուեստային կողմերն քմբռնելու և շատ աշխատասիրութեամբ կը մշակեն այս արուեստը, սակայն տակաւին գլուխ—գործոց մ'ունենալու փառքն ունեցած չեն, վասնզի իրապէս կը պակսի իրենցմէ ոգւոյն ստեղծող յատկութիւնը կամ հանճարը, որ է միակ կարեւոր նկարչութեան մէջ։ Հասարակ կանայք անկարող իսկ են նկարի մը գեղեցկութիւնն ըմբռնելու։ Հուարթ կը հասատաէ թէ կանայք բարձր յատկութիւններէ զուրկ են։ Հաղուադէպ բացառութիւնք իրաց վիճակը չեն փոփոխեր. Կանայք իրենց ամբողջութեամբն քմբռնելով՝ են և պիտի մնան ամենակատարեալ և անփոփոխելի Փղշտացիներ։ Մեր ընկերական յետին ծայր ծիծաղելի կազմակերպութեան շնորհիւ, որ մարդուն այսքան բարձրացնալ սիրողին ու դրից մատնակցել կուտայ կանանց, սոքա մարդուն նուազ վնեմ փառասիրութիւնները կը դրգռեն, և այս ծիծաղելի վիճակին մէկ բնական հետևանքն կանանց իշխողութիւնն ու փարմանքն արդի ընկերականութիւնը կապականեն։

Պէտք էր որ Նարոլէոն Պոնապարթի սա վճիռն իր օրէնք առնուէր թէ. «Կիները դիրք չունին»։ Նանֆոռ նմանապէս ըսած է չատ իրաւամբ թէ. «Կանայք ստեղծուած են յորաբերութիւն ունենալու համար մեր տկարութեանց և մեր խենդութեանց հետ, այլ ոչ մեր բանականութեան և դատողութեան հետ։ Կանանց և մարդոց մէջ լոկ մէն մի համակրութիւններ դոյ են, իսկ մարքի, հոգւոյ և բարքի համակրութիւնք խիստ քիչ գոյութիւն ունին»։ Կանայք Մէ+---- Մէ+--էր, այսինքն էրէրդ «էռ» են ամեն բանի մէջ, սեռ մը՝ որ ստեղծուած է զուտ մնալու համար։ Անշուշտ պէտք է խնայել իրենց տկարութեան, բայց ծիծաղելի է յանհունս յարգանք ընծայել անոնց, այս իսկ է որ զմեզ կընուաստացնէ անոնց աչքին։ Բնութիւնը մարդկային տեսակն երկուքի բաժնելով բաժինները չհաւասարեց...։ Այսպէս մոռացին ամեն ժամանակի և ամեն դարու մէջ նախնիք և արևելեան ժողովուրդք։ Սոքա աւելի լաւ կը հասկնային կանանց դերը, մինչդեռ մենք (եւրոպացիք) չենք կարող հասկցած մեր ծիծաղելի քաղաքավարութեամբ և ապուշ պատկառանօք։ Եւ այս ուրիշ բանի ծառայած չէ, եթէ ոչ կիները դիմադիր և գոռոզ ընելու։ Կանայք երբեմն Պէնարէսի նուիրական կապիկներն յիշել կուտան ինձ, որք այնքան գիտակցութիւն ունին իրենց նշիրագործեալ արժանապատուութեան և անբռնաբարելիութեան վրայ որ կը կարծեն թէ ամեն բան ընել ներելի է իրենց։

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱԿԱՆ ԹԵՐԹԵՐ

Շարունակութիւն

Բ.

Ես գնում էի Լ. գիւղը և գնում էի միայն տեսնելու համար։ Նորա օդի լաւութեան, բնութեան գեղեցկութիւնների մասին ես չատ էի լսած, վերջապէս ուզեցի այդ բոլորը տեսնել արդէն իմ աչով։ Եւ իրաւ, ես չի կարենում չը զմայլել, երբ դեռ երեք-չորս վերստ հեռաւորութիւնից սկսեցի նշմարել գիւղի տների եռանկիւնի գագաթները։ Գիւղը հեռուից նման էր մի խիստ անուտի, այնքան ծառատատ էր ու կանաչագեղեցիկ։ Երկու կողմից բարձրանում էին ծառածածկ լեռներ, ձորի միջով մեր ճանապարհն էր, իսկ որտա ձախակողմեան եղի քարերը թրջելով՝ անցնում էր գետակ մի։ Իրենց դալարվիկները խաղալով ձորին միայն դրկելով՝ վազվզում էին պիներ ալիների եռանից, որպէս յովազի ուրախացող ձագեր։ Իսկ յարատև լալական ուռիները տակաւին փայլելով իրենց երիտասարդութեամբ, իրենց աշխոյժ կանաչով, դլուխները քարշ էին արած և առաւօտից շաղշղուն ցողերն իրենց ճիւղերի վրայից կաթիլ-կաթիլ հոսեցնելով՝ նոքա լուրջ լուրջ էին սդով պատած։ Նոքա լուռ էին՝ կարծես ամեն մէկ ալիի համար, որ այնպէս կուարթ խայտալով ու ձայն տալով՝ հեռանում էր նոցանից, առանց մխիթարելու խեղճերին։ Թուում էր՝, նոքա հոլուում, մաշուում էին իրենց սիրոյց դէպ ալիները, որոնք այնպէս անդիմադար մերժում էին նոցա, անդա՛մ ականջ չը դնելով այն սէրը։... Ծլաբ, ծլաբ, ծլաբ, ծլաբ.... Զար, չա՛ր, գետակ, դու նման ես մի գեղագէմ օրիորդի՝ որ ծապրելով մեղամոլնտ պատանիի ջերմ սէրը, մինչդեռ անմեղ իւր չարութեամբ նոյն ալիի գագաթելով այն, դառն-դառն արցունք է հոսեցնում սիրահարի պաղատարտ, կարօ՛տ աչերից....։

Նարբրդ որը ցերեկը, գիւղից արդէն վերադարձած, երիկամուղին ինձ տանում էր Բաֆում, որտեղից ըստ գենաւով պիտի շարունակէի ճանապարհս։

Դ.

Ո՞ւր ես տանում ինձ, ո՞ Ծով, ինչ երկիրներ ես ձգելու խղճակ տարագրիս, ինչո՞ւ ես հեռացնում ինձ իմ բնիկ երկրից, որ տեղ թէպէտև բացի դժբաղդութիւններից ես ոչինչ չը վատակեցայ իմ կարճ կեանքում, բայց մայրենի ծուխն անդամ քաղցր է իմ սրտին։ Ո՞ւր, ո՞ւր ես փախցնում, որպէս մի զոհի...։ Արդեօք նո՞ր անբաղդութիւնների համար, արդեօք նո՞ր-նոր ցաւերի ու տարաբրութիւնների խաղալիք ես ուզում անել թշուառին։ Աւա՞ղ, նա չէ լսում իմ դառն արտունջը—Անտարբեր է նա, նա չէ իմանում գթութիւն, գոռոզ ու անզուսպ է նա...։ Եթէ այդպէս, տա՛ր ուրեմն, փախցո՛ւր օտար, օտար երկիրներ զցիր ինձ նոր կեանքի նո՛ր անխղաղ ալիների մէջ...։ Սակայն, ա՜խ, ո՞ւր, ո՞ւր է պանդուխտի վախճանը, եթէ ոչ կեանքի բուռն հառաչներում։

Բաֆումն ու Կաւկազի հպարտ լեռներն չէին ծածկուել։

Մնա՛ս բարև, երկի՛ր, մնաս բարև, Կաւկազ, մոռացի՛ր ինձ...։ Բայց աւա՛ղ, անոյշ էք սրտս, սքանչելի տեղեր...։

Նոգենաւի տակ ալիներ խաղում, սպիտակ փրփուրներ ապտանքանման հանում։ Նոգենաւի բարդ ծուխն աւրեղը ծածկում, կապտագոյն, շարժուն զաշտը, ձգուած տաջկս։

Կանգնած նոգենաւի տանիքի վրէն՝ երկար ժամանակ ես լուռ նայում էի այդ գեղանի դաշտը, նորա բաց հորիզոնը՝ որ մարդուս աչը յոգնեցնում է իւր անսահմանութեամբ։ Սիրտս տրտում էր, գլուխս էլ ցաւում՝ որ քարշ էր ընկած կուրծքս վրայ և, իբրև երազներ, այն տեղ ծագում էին հին, անմոռաց յիշողութիւններ։ Ցանկարծ այտս վրայ տաք ջրի կաթիլ զգացի....։ Այն արցունք էր։

Ես իմ նոգենաւի դահլիճը եւ նստեցի մի բազկաթոռի վրայ։ Մաքերս վերտին յափշտակեցին ինձ։ Լինում են բոլորն, եթէ ոչ ժամեր, երբ մարդուս սիրտը մխիթարութեան պէտք է ունենում։ տանջումների՝ բոլոր՝ որ մարդուս միտքը շփոթում են, սիրտը սաստիկ բարախեցնում, և ոչ ինչ մարդուս այնքան չէ յոգնեցնում, որքան սրտի անբնական, արտասովոր վիճակը։ Այս երևոյթը, եթէ մարդն արդէն առանց դարան ունի ցաւեր, նորա հասակն նորը 12 1)4—14 1)2 ըստ սակին։

ԲԱԿԱՆ.—Աղէկ ապրանքը 33 փարայ Ֆրանքոց վարնոց ապրանքը թրջուած, սև 27—30 փարայ։ Թէկեւ Անգղիայէն տղէկ լուրեր չեն տար բայց դեռ ծախու կ'առնեն։ Կըկարծուի թէ վրայ դնէ ծախուեցան 300,000 օխան, օխան 33 փարա։

ՃԵՐՄԱԿ ՏԱՐԸ.—Փուրսերէն քիչ ապրանք կուգայ։ ծախուեցաւ 2000 քիլէ, առաջին տեսակը 43 փարայ առանց Ֆրանքոյ, վարնոցը 38—39 փարայ։

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵՆ.—Գինը իջած է, առնող չկայ, միայն 2000 քիլէ ծախուեցաւ 38—42 1)2 փարա օխան։

ՅՈՐԵՆ.—Գինն միևնոյն է միայն թէ աղէկ տեսակը քիչ մը վրայ դրաւ։

ՃԷՀԻՐ.—Այս շաբթու բան մը չի-ծախուեցաւ և դուրսերէն ալ ապրանք չ'եկաւ։

ՁԷԹ(ՁԼԹԷՆ ԵՂ).—Գինը միևնոյնն է, կըկարծուի թէ քիչ մը վրայ դնէ, դուրսէն ապրանք չեկաւ, գինը 7 3)4 8 1)4 օխան ըստ տեսակին։

ՍՄԻՍՄԱ.—Անատոլուէն քիչ ապրանք եկաւ ու միայն 4000 օխայ ծախուեցաւ 100—105 փարայ օխան։

ԱՖԻՕՆԻ ԿՈՒՏ.—Միևնոյն գինն է ու եկած ապրանքը կը ծախուի, ծախուեցան 30,000 օխայ 75—76 փարայ օխան։

ՍԵՒ ԶԱՄԻՋ.—Ծախու առնող չկայ։

ՆԵՐԱՄՈՒԹԻՒՆ

	Ընդհանուր գինը
Ճաքար գինը	175—180
Թանուէ »	1030—1100
Բրինձ ճէնոմա	31—32
» Անգլիոյ	22 1/2—23
Պղպէջ	13—13 1/4

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնդրա	3 ամիսուան	137	—137¼
»	3 օրուան	138—	½138½
Մարսիլիա	3 ամիսուան	217	—218½
»	3 օրուան	221	—221½
Թրիեստ	3 ամիսուան	447	—449
»	3 օրուան	454	—456

DOUCHES

ՏՈՒԹ

Կը ծանուցուի Հասարակութեան թէ, Եւրոպական Բաղնիսներին դէմ Ճորճի Լիզարաթի սարերէն խանութին եռեւ որահին մէջ Տուշ հաստատուած է։ Ուղղղը կրնայ բաժանորդ դրուիլ ամիսը 2 1/2 մէճիտ վճարելով։ Խանութը բաց է առաւօտեան ժամը 3 1/2էն մինչև երեկոյեան ժամ 9ը։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԱՖԻՕՆ.—Մէկ հին Գարաշիսար 120 զրուշ, 5 կողով նոր ասեթ 113 15 թալէքուալէ 112—117, 4 կողով չիբընթը 105—110։

ԲՈՄԲԱԿ.—Միայն 250 հատ ծախուեցաւ գինը 340—350 Սօսլուճա։

ԲԱԼԱՄԻՏ.—Մի և նոյն վիճակին մէջն է ծախու առնող չկայ միայն 1300 կենդինար ծախուեցաւ գինը 80—98 կենդինար։

ԲՈՒՐԴ.—Ծախ չեղաւ։

ԳԱԲԻ.—Աղէկ տեսակը թէկ մի և նոյն վիճակին մէջ է բայց երկրորդ և երրորդ տեսակները վրայ դրին և փնտուուած են։ Անգղիոյ համար բաւական ծախուեցաւ. Սպանիա չ'առաւ. Պէլճիգա կ'ուզէ առնել բայց վար գին կուտայ, հին գարի դուրսերէն եկաւ մասնաւորաբար ծովու կողմէն հին ապրանք 10,000 քիլէ եկան իսկ նոր 120,000էն աւելի այս շաբթու ծախուեցաւ 130,000 քիլէ, հին գարիին գինը 12—13 1)2, իսկ նորը 12 1)4—14 1)2 ըստ տեսակին։

ԲԱԿԼԱՆ.—Աղէկ ապրանքը 33 փարայ Ֆրանքոց վարնոց ապրանքը թրջուած, սև 27—30 փարայ։ Թէկեւ Անգղիայէն տղէկ լուրեր չեն տար բայց դեռ ծախու կ'առնեն։ Կըկարծուի թէ վրայ դնէ ծախուեցան 300,000 օխան, օխան 33 փարա։

ՃԵՐՄԱԿ ՏԱՐԸ.—Փուրսերէն քիչ ապրանք կուգայ։ ծախուեցաւ 2000 քիլէ, առաջին տեսակը 43 փարայ առանց Ֆրանքոյ, վարնոցը 38—39 փարայ։

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵՆ.—Գինը իջած է, առնող չկայ, միայն 2000 քիլէ ծախուեցաւ 38—42 1)2 փարա օխան։

ՅՈՐԵՆ.—Գինն միևնոյն է միայն թէ աղէկ տեսակը քիչ մը վրայ դրաւ։

ՃԷՀԻՐ.—Այս շաբթու բան մը չի-ծախուեցաւ և դուրսերէն ալ ապրանք չ'եկաւ։

ՁԷԹ(ՁԼԹԷՆ ԵՂ).—Գինը միևնոյնն է, կըկարծուի թէ քիչ մը վրայ դնէ, դուրսէն ապրանք չեկաւ, գինը 7 3)4 8 1)4 օխան ըստ տեսակին։

ՍՄԻՍՄԱ.—Անատոլուէն քիչ ապրանք եկաւ ու միայն 4000 օխայ ծախուեցաւ 100—105 փարայ օխան։

ԱՖԻՕՆԻ ԿՈՒՏ.—Միևնոյն գինն է ու եկած ապրանքը կը ծախուի, ծախուեցան 30,000 օխայ 75—76 փարայ օխան։

ՍԵՒ ԶԱՄԻՋ.—Ծախու առնող չկայ։

ՆԵՐԱՄՈՒԹԻՒՆ

	Ընդհանուր գինը
Ճաքար գինը	175—180
Թանուէ »	1030—1100
Բրինձ ճէնոմա	31—32
» Անգլիոյ	22 1/2—23
Պղպէջ	13—13 1/4

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնդրա	3 ամիսուան	137	—137¼
»	3 օրուան	138—	½138½
Մարսիլիա	3 ամիսուան	217	—218½
»	3 օրուան	221	—221½
Թրիեստ	3 ամիսուան	447	—449
»	3 օրուան	454	—456

B. DIOGENIS & C°

Վ. ՏԻՕԵԷՆԻ ԵՒ ԸՆԿ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՃԱՌԱՀԱՆԴԷՍ

ԱՄՈԱՆ ԵՂԱՆԱԿԻ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ՆԻՒԹՈՑ

Սկսեալ Հինգշաբթի, 19/1 Մայիս, 1884

ԿԱՆԱՆՑ ԴՕՍԹԻՄՆԵՐՈՒ, ՌՕՊԱՆԵՐՈՒ և ՏՂՈՅՈՑ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ համար ամենէ գիներով ամենէ նոր տեսակ ՄԵՏԱՔՄԵԱՑ, ԲԸՐԴԵՂԷՆ և ԲԱՄԲԱԿԵՂԷՆ ՍԹՕՃԱՆԵՐ, ինչպէս նաեւ զանազան տեսակ ՃԱՆԹԱՋԻԱՅԻ ՀԻՄԿԷՆՆԵՐ, ի վաճառ հանուած են։

Ամենանոր և ամեն տեսակ ձեւերով ՓԵՂՈՑՐՆԵՐ կանանց, փոքրիկ աղջկանց և փոքր տղոց համար։

Տանթէլաներու, ասեղնագործութեանց, երիզներու, ժապաւէններու, ծաղիկներու և փետուրներու, քօրսէներու, վզնոցներու, փողկապներու, ձեռնոցներու, հովհարներու, հովանոցներու և այլն և այլն կատարեալ և բազմազան տեսակներ։

Վերջապէս նուրբ ճաշակի յարմար նիւթերու առատ զանազանութիւն մը։

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԿԵՐՊՈՎ ԱՅԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ

Կը գտնուին յիշեալ ընդարձակ վաճառատանց մէջ

ԱՐԾԱԹ ՄԷՃԻՏԻՅԷՆ 55 ԴՐՈՒՇԻ ՀԱՇԻՒՈՎ

Իզմիր 19/1 Մայիս 1884

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԵՒ ԱՄԵԼԻԱ

— Մարթա՛, իմ խնդրածս միայն շնորհ մը չէ, այլ իմ արդար իրաւունքս՝ ըստ որում եղբօրս ժառանգորդը մինակ ես եմ...։

— Ցարոն, ձեր այդ վայրենութեան մէջ իսկ չարաչար կըսխալիք, վասնզի մարդ իր զոհին չէ կարող ժառանգել...։

— Ստոյգ է... բայց մոռածէ անգամ մը թէ դիս մարդասպան՝ ի՞նչ կըսեմ, եղբայրասպան ընողն քու սէրդ էր... քեզ կըսիրեմ, Մարթա, ո՛հ, քսան երկու տարիներէ ի վեր այս երկու բառերն իմ ամեն երազներս, իմ սնունդս եղան... քեզ կըսիրեմ, Մարթա, այս է իմ կենաց տարին...։

— Բաւական է, գոչեց վարժուհին այլ յայլմէ–դուք որ քիչ մը յառաջ սրինաւոր ամուսնութիւն մը մեզ կըհամարէիք երէցկին լինելս մէջ բերելով, այժմ չէ՞ք մոռածեր որ քահանայ մ'էք...։

— Անիծեա՛լ ըլլայ այն օրն՝ ուր այս տիրողն ու սև հագուստը տուին ինձ... բայց հոգ չէ, ա՛լ հրաժեշտ պիտի տամ իմ կոչումի... խօսք մը, բառ մը, Մարթա, որ դիս կըսիրես, կամ նայուած մը՝ որ առ իս հաւակրութեան նշոյլ մը ընծայէ, հերդնում որ քու առջև խօսողն քահանայ չպիտի գտնես... և եթէ հրամայես՝ քրիստոնեայ լինելէ իսկ պիտի դադրիմ... ըսաւ Լուսաւորչական Ս. Եկեղեցւոյ արժանապատիւ պաշտօնեան, և իր այրի հարսին առջև ծնկան վրայ ինկաւ։

— Գթութի՛ւն, ո՛հ, գթութիւն, կըգոչէր այն բերանն՝ որ մեր մեղաց թողութեան համար Աստուծոյ գթութիւնն հայցելու սահմանուած և Ս. մեռոնով երկրորդ անգամ օծուած էր, և մինչդեռ Միքայէլի անդութ և դղրոյ սիրուհին սոյն հրեշային տեսարանին առջև երկու ձեռքերով իր դէմքը կըդոցէր ու փախչելու կաշխատէր, սա իր օծեալ ձեռքերով վարժուհւոյն շրջազգեստը բռնած հեծկլտանօք կըկրկնէր,—Գթութի՛ւն... քսաներկու տարիներ չարչարուեցայ... եղբօրս հետ ամուսնացած օրէդ ի վեր այս անզուսպ սիրով կը տոչորիմ... այն ատեն տասնեւութ տարեկան և խիստ թաշտ էիր, քսան երկու տարիներ անցած, և այս երկու տարիներ անցած, և այս երկար ժիջոցին մէջ վայրկեաններն՝ որ կար ժիջոցին մէջ վայրկեաններն՝ որ հովի պէս կըսահին, կ'երթան յաջող սիրահարիմը վրայէն՝ իբրև դարեր կըծանրանային իմ վրայ... քսան երկու տարիներ անցած, և հիմա աւելի թարմ, աւելի գեղանի, աւելի շնորհալի ես... ո՛ հրեշտակդ իմ, դու գերբնական արարած մ'ես, վասնզի ժամանակին ընթացից հակառակ ամեն օր, ամեն րոպէ կըվերածնիս... իսկ ե՛ս, եղուկ ինձ, ժամանակէն յառաջ ծերացայ... բայց հաւատա ինձ որ քսան տարեկան տարփաւորներէ աւելի դալար է սիրտս... գթութի՛ւն, եթէ դիս չսիրես իսկ, քու հակակրութիւնդ բառով մը, վանկով մը, ժպիտով մը աքօղէ որպէսզի ապրիմ... ապրիմ միայն քեզ պաշտելու համար... հաւատա ինձ Մարթա՛, ես ի բնէ չարծնած չ'եմ... սէրն է որ դիս չարադործութեանց ահռելի տեսակին մղեց, սէրը՝ որ ըստ ինքեան սուրբ է, դիս եղբայրասպան ըրաւ... և ուրիշ ի՞նչ կրնայի ընել, Աստուած իմ, մոռածէ, գոնէ վայրկեան մը երևակայութեամբ միայն իմ վիճակս ունեցիր, և այն ատեն պիտի հասկընաս թէ կեանքս յարատև հոգեվարք մ'է... բնական էր որ վերջապէս եղբայրս սպաննէի... մոռածել որ ամեն ատեն անոր հետ կըդանուիս... ընտանեբար կըխօսիս. անոր հետ սեղան կը նստիս... վերջապէս անոր գաղտնակից կ'ըլլաս. գիշերները մանաւանդ կենաց ամենէ գեղեցիկ վայրկեանները անոր կը շնորհես... ո՛հ, ասոնք մոռածել և ապրիլ կառափնարի վայրկենական դողն երկարել է... դժոխոց պետն անգամ կը խղճայ տանջանաց սոյն ահռելի տեսակն մահկանացուաց ամենէ մեղապարտին տալու համար... ահա այսպէս կը տանջուէի, մինչեւ այն օր ուր եղբայրս մեռաւ, իսկ այնուհետև սոյն տանջանքն կրկնապատկեցաւ զրեթէ քու ծանր կերպարանիդ առջև.... Փրկէ զիս, Մարթա, ո՛հ, դուն բարի ես, քու հրեշտակային դէմքդ իրեն յարմար սիրտ մ'ունի... և այս սիրտն երբէք չ'հանդուրժեր մարդ մը սպաննելու որ քեզ համար կը մեռնի... ըսէ, ի՞նչ կուզես, հարստութի՞ւն.— ընկերութեան առջեւ զքեզ իբրև սուլթան մը ներկայացնելու չպիտի ըստակ ունիմ... երիտասարդութի՞ւն կ'ուզես, — մի նայիր վտիտ կազմութեանս, ասոր միակ պատճառն է առիս տածած հակակրութիւնդ, նը էջնէ արտասանէ, և ահա քու առջև ճշմարիտ Հէրքիւլէս մը կունենաս... գեղեցկութի՞ւն կ'ուզես,— իմ կըրթութիւնս Միքայէլէն շատ աւելի գեղանի կ'ընէ դէմքս... քեզ պաշտելու համար սի՞րտ կ'ուզես, — տիեզերաց ամբողջութենէ աւելի ընդարձակ է կուրծքս որու բացարձակ իշխանն ու Աստուածը դուն ես...։ Մարթա՛, սիրականդ իմ, խօսէ՛, բառ մը արտասանէ, և այն ատեն աղատ ես քու կամքիդ ու ճաշակիդ մէջ... ըրէ, գործէ ինչ որ հաճելի կը թուի, ինչ որ կը կարծես թէ երջանիկ պիտի ընէ քեզ... չ'պիտի նախանձիմ քեզմէ... սիրէ ո՛վ որ կուզես, քու սիրահարներդ պիտի մեծարեմ ու պիտի պաշտեմ... միայն թէ կին եղիր ինձ...։

— Աստուած իմ, Աստուած իմ, կը թոթովէր սարսռելով Միքայելի ապագայ կինն։

— Ակէ աւելին կայ, կրկնեց տէր Դանատիոս, — խօսք տուր որ ուրիշինը չ'պիտի լինիս, և ես կը համբերեմ, ես սովոր եմ առանձին տանջուելու... չ'ես պարտաւորիր կինս ըլլալու քանի որ չ'ես սիրեր զիս. սակայն ուրիշ մարդու մը հետ ամուսնանալով ցնացեալ կեանքս մի թունաւորեր... կը տեսնե՞ս, հրեշտակդ իմ, զոհողութեան մինչեւ որ կէտը կը հասնիմ...։ Բայց դուն կուլա՞ս... ո՛հ, Աստուած իմ, քանի երկու տարիներէ ետև այս առաջին անգամն է որ կենաց բալասանը ծծել կ'զգամ... դո՞ւն, արտասուք կը հոսե՞ս... ուրեմն սիրտդ հաշտ է ինձ հետ... կը գթա՞ս իմ վրայ, ուրեմն զիս կը սիրես, ո՛հ, ոչ, ըսէ, վասնզի երկարատև հոգեվարքէ մը վերջն այսպիսի յանկարծալի յայտարարութիւն մը խելքս գլխէս պիտի առնէ... ըսէ, ուրեմն իրաւունք ունի՞ի համբերելու ամուսնութեանդ գիշերն. ճիշտ հարսանեկան առագաստը մոռած միջոցիդ երը դաշյն 'ի ձեռին մինչև սենեկիդ դուռը եկայ որպէսզի եղբայրս, զքեզ եւ յետոյ ինքզինքս սպաննեմ... յոյսոյ նշոյլ մը զիս արգիլեց զիս այն ձեռնարկէ... ձեռնարկ մը՝ զոր եօթ տարի ետև, այսինքն ակէ տասն ու հինգ տարիներ յառաջ գիշեր մը իմ արբեցութեան միջոցին 'ի գործ դրի, և դարձեալ յուսացի...։

Շարն ընդ հոսայ

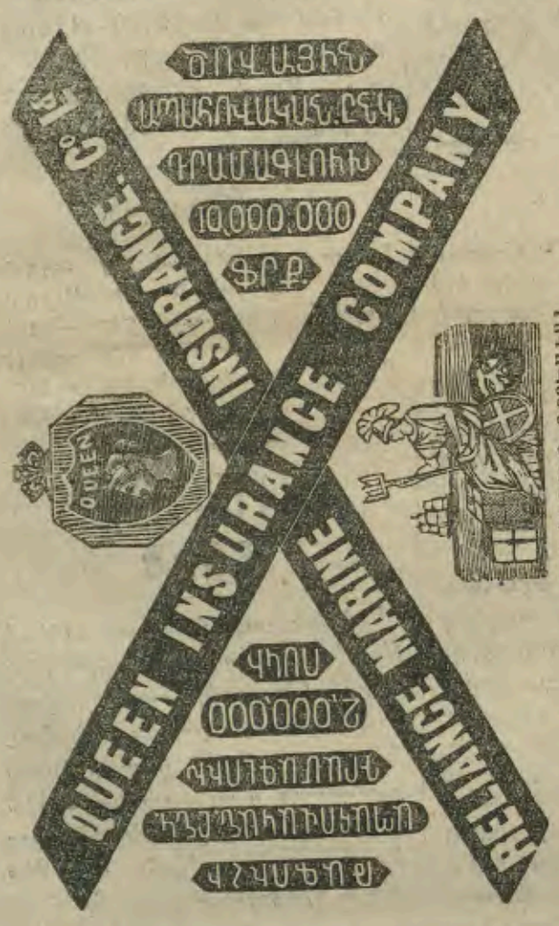

Ս. Ա. Կոր

Ապահովել ուզողները պէտք է դիմեն առ Գ. Ե. Կ. ՀԻՄՈՆԵԱՆ.
Ամենէրեան խանին քով՝ Եպիսկոպոսարանին մարգարան.

THE LONDON PHARMACY

ԴԵՂԱՐԱՆ ԼՕՆՏՕՆ

Ա. ՄՈՒՐ ԵՒ ԸՆԿ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԵՒ ՕՏԵԱՐ ՔԻՄԻԱԳՈՐԾՔ

Ի ԶՄԻՒՌՆԻԱ

MOORE'S.— Eau de Jouvence (Dorée)։ Պարզ ջրոյ պէս անմեղ հեղուկ մի։ Այս հեղանիւթին գործածութեան մարդերը սատիճանաբար այնպիսի ոսկեդոյն խարտեշութիւն մի կըստանան որոյ վերայ տիեզերաբար կ'ըսքանչացուի։

MOORE'S. — Chilblain Linment։ անվրէպ բուժում ուռեցներու։

MOORE'S. — Chilblain Salve.— խոցոտած ուռեցներու համար։

MOORE'S.—«Perfected»Huile de Foie de 'orue avec extrait de«Malt» Այս ձկան իւղն ալ ամենակատարեալ դեղ և սնունդ է գիրնալու համար, գործածելու եղանակը և համը խիստ հաճելի և օգտակար է և արդիւնքն ալ զօրաւոր։ Այս ձկան իւղը Նորվէկիոյ Մօրինա ձկան լեարդի իւղին 00ին 50 ծանրութիւնը կըպարունակէ, իւր ներդործութիւնը ուղղակի դնդերային մանրաթելից վրայ կ'ազդէ։

MOORE'S.—«Perfected»Huile de Foie de Morue au proto–Iodure de Fer։ Այս ձկան եիւղը վճիտ և անայլայլելի է ընդդէմ Ոսկրաժէտութեան Rachitisme խուլգարութեան scrofule և մորթային արտաքինութեանց անհրաժեշտ դեղ է հիւանդութենէ նոր ելլողներուն և տկարակազմ մանկանց համար։

MOORE'S.—Glycerine and Honey Jelly։ Ձեռները, երեսը և մանաւանդ մորթը կակուղցնելու և տաքէն ու հովէն առթուած ամեն կերպ արիւնայուզութիւնները անհետացնելու։

Տօք. էկիզիէի irrigateurs։ Ամերիկայի շրինկներ Seringues. Փորրիկ (portatves) կանխեղք։ Ամեն տեսակ դարմանիներ և ջերմաչափներ։ Զանազան տեսակ խողանակներ (փրչա)։ Բժշկական և վիրաբուժական (ճերահ) գործիքներ։ Ելեկտրական մեքենաներ։ Անգղիական ամենընտիր դանակեղեններ coutellerie)։ Վիսքի Սկոտիական և Անգլիական։ Բօմ, Բորդօի գինի, Շերի։ Մատերա։ Մալակա։ Գլարէթօ և Ն։ Զայ և Քաքաօ խիստ ընտիր։ Անգղիական Հօուարակ Քինինոյին միակ պէքէրներ։ Filtres (սիւզկէչ) առաքնին գործածութեան համար։ Կովու թարախէ մաքուր պատուաստ (աշը) vaccin կըգտնուի Լոնտրայէն ամեն շաբաթ։ Հանքային ջուրեր ամեն երկիրներէ կընդունուին և ամեն ամիս կ'նորոգուին։

ԸՆԳՀԱՆՈՒՐ պահեստատեղի
Լոնտոնական դեղարան
Ա. ՄՈՒՐ ԵՒ ԸՆԿ.
Անկլիացի քիմիագործք ի Զմիւռնիա

THE
LIVERPOOL & LONDON & GLOBE
INSURANCE COMPANY
ԼԻՎԸՐՊՈՒԼ և ԼՕՆՏՕՆ և ԿԼՕԳ
ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Աշխարհիս մէջ գտնուած հրդեհէ ապահովական ընկերութիւնն
ՄԵԾԱԳՈՅՆԸ
Դրամագլուխ ի պատրաստի 6,679,175 Մթր. ոսկի
1881 տարեկան հասոյթ 1,632,484 » »
Ընկերութիւնը հիմնուելէն ի վեր վճարած կորուստը
17,742,921
Անհրաժեշտ պարագաներուն բաժնեկիցներու

—o—

Այս ընկերութիւնը կապահովէ հրդեհի դէմ թէ՛ Իզմիրի և թէ՛ շրջակայից մէջ չէնքեր, կահկարասիներ, անշարժ գոյքեր, ապրանքներ, գործարաններ եւ։ Անգլիական ամենէ մեծ ապահովական ընկերութեանց պայմաններուն համեմատ։

Ընկերութիւնը կապահովէ նաև կեանք, աղջկանց օժիտ, ցկեանս եկամուտ, (rente viagère) եւ եւ

Ապահովելոց տրուած վերջին բաժնեդինք (շահու բաժանումով միատեղ) 1 3/4 % եղան, տարեկան ապահովեալ գնոյն վրայ։

Գործակատար
ՀՕՆ Տ' ԱՆՏՐԻԱ
Ֆրանկաց թաղ, Անթուան տ'Անտրիայի Ֆէրխանէն

Ապահովիլ ուզողը կրնայ դիմել նաև Եօլ–Պէտէսթէն Փոխ Գործակալը Ս. Սպարթալեան եղբարց տեղանատունը։

EUGÈNE DE FRANCONY
A BORDEAUX

ԷՕԺԷՆ ՏԸ ՖՐԱՆԿՕՆԻ
Ի ՊՕՐՏՈՅ

Վաճառական ընդէր Քանէ–Ֆէրս

Սոյն վաճառատան ֆանէներն հանրածանօթ են իրենց ընտրութեամբն ու ազնուութեամբ, գընոց չափաւորութեամբն ու անխարդախութեամբ։

Իզմիրի մէջ սոյն վաճառատունը իւր ներկայացուցիչն ունի Ե. Գ. Վէյմեան, Ֆրանկաց թաղ, Վիթէլի նոր Ֆէրխանէն։

Կրծախուին նաև Պօրտոյի ամենաընտիր տեսակ գինիներ, Ֆիւրասօ Մարսալա, Վէրմութ, Շէրի, տեսակ տեսակ Շամբանեաներ ամէնքը խիստ չափաւոր գիներով։

Սէլանիկի ամենաընտիր նէ–գինի 1/4 մէճիտ օխան։ Այս գինին մասնաւորապէս յանձնարարուած է քաղաքիս նշանաւոր բժիշկներուն կողմանէ, իբր խիստ սննդարար և ուժարար։

Գնել ուզողը կրնայ դիմել նաեւ առ Կ. Մրքելեան, Ռուպիէյ Պէտէսթէն։

CHEMIN DE FER D'AIDIN
ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՑ, ՍԿՍԵԱԼ 1 ՅՈՒՆԻՍ 1884
ՊՈՒՃԱ

ՀԱՍԱՐԱԿ ՕՐԵՐ

Ժամ 6 40. 9. Կ. Ա. | 12 15. 5 15. 7 30. Կ. Ե. | 6 30. 7 30. 8 25. 9 40. Կ. Ա. | 2 30. 6 30 8. Կ. Ա. Ամեն չորեքշաբթի երեքշաբթի 3. Կ. Ե։ Վերադարձ 4 15. Կ. Ե։

Այս կառախումբերով Երիթալ և Դառնալու տոմսերը կիրակի աւուրց տոմսերու գինն են։

Շաբաթ օրեր 15 և 30 վայրկեան ուշ կելլեն։

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐ

Ժամ 6 40. 9. 10 45 Կ. Ա. | 3. 5. 6 40. Կ. Ե. | 7 30. 8 25. 9 40. 12. Կ. Ա. | 4 15. 6. 8 10. Կ. Ե։

ՍԷՎՏԻ ՖԷՕԹ

ՀԱՍԱՐԱԿ ՕՐԵՐ

Ժամ 6 40. 9 00. Կ. Ա. | 5 15. Կ. Ե.
» 8 00. 9 50. » » | 6 15. » »
Ամեն Չորեքշաբթի երեքշաբթի 3. Կ. Ե. Դարձ 4. Կ. Ե.

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐ

Ժամ 6 40. 9 00. 10 45. Կ. Ա. | 6 40. Կ. Ե.
» 8 00. 9 50. 11 45. » » | 4. 7 40. » »

ՀԱՆԱՊԱԶՈՐ— Սէրայքէոյի համար 8 00. Կ. Ա.
» Ա.յասուլուքի » 6 40. 8 և 10 10. »
» Նաղէլլի » 8 և 10 10. » »
» Թիրէի » 8 00. 10 10. և 12 » »

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ՏՊԱՐԱՆ, Ի ՍԼՎԼԻ ԽԱՆ ՎԵՐՆԱՑԱՐԿ ԹԻՒ 17